

Türkiyede Kültür Değişmeleri Batılılaşma Modernleşme Ve Erol Güngör 4

– HayrettinYazıcı · 03 Kasım 2010

Herkes bugüne bakarak geçmişine öykünmekte ve özlem duymaktadır. Mazisine bu denli özlem duyan bir milleti tarih bir daha kaydetmeyecek... Toplum, sanki her şeyin eskiden daha düzgün, sade, belirgin, başıboşluğa meydan vermeyen bir yapıdaymış inancıyla maziye savunur. Elbette her toplum gibi mazimizin gurur duyulacak yanları vardır. Çoğu toplumlara bakınca da, bu bize daha bir hak gibi gözükür. GÜNGÖR; " İnsan cemiyetini düzenleyici kaideler sisteminin bir kısmını örf ve adetlerin, yani biraz maziden devralınan değerlerin oluşturduğunu" kabullenerek; "Biz bu düzenleyici kaidelere 'Norm' deriz, bir sosyal norm, bir cemiyette yaşayan insanların neyi, ne zaman, nasıl yapmaları gerektiğini bildiren bir kaidedir." diye devam eder. Demek ki halkımız halihazır durumunu bir kaidesizlik olarak görmektedir. Günümüz insanını tedirgin eden de galiba bu kaidesizlik-kural tanımama... Eski örf ve adetleri yaşayarak öğrenilen yapıdaydı. Bu fertlere bir kolaylık sağlardı. Herkes ne yapacağını bilirdi. Günümüz toplumu tutulduğu yabancı kültür bombardımanından şaşkına dönmüştür. Böylesi toplumlarda, devamlı yanlış yapmaya mecburdur-mahkumdur. Örf ve adetlerin bir kısmı belki şimdide gereklilik, ama, toplum kesimlerinin bir kısmı itirazını yükselterek, hürriyeti bağlayıcı yük olarak kabul etmektedir. GÜNGÖR, bu eleştirilere;"Örf ve adetlerin eskiliği onların başlıca kuvvetini oluşturur. Çıkış yeri ve zamanı ne derece meçhul ise onun sosyal geçerliliği o derece kuvvetlidir." diye savunur. Ayrıca yeni sosyal değişimin örf ve adetler bakımından ortaya çıkarttığı manzarayı özetler.

"1-Modern cemiyette insanların çoğu büyük şehir hayatı yaşar. Fert bu ortamda örf ve adetlerin kontrol sahasını kaybeder.

2-Büyük şehrin sunduğu meslek, sanat, inanç, arkadaşlık, akrabalık konusunda yeni alternatifler sunarak, örf ve adetleri zaafa uğratar.

3-Modern hayat örf ve adetlerin öğrenilip,öğretilmesini adeta imkansız kılar.

4-Bunların yanı sıra örf ve adetler, yeni bilgilenmeler sonucuyer yer saldırıya maruz kalır.

Bir takım örf ve adetleri asılsız saymak gibi,hepsinin değerli olduğu da doğru değildir. Bilgimiz geliştikçe benimsediğimiz örf ve adetler bizi hayata daha iyi intibak ettirecek bir mahiyet kazanmaktadır. Örf ve adetleri de dar kalıplar içinde değerlendirmekten kurtuluruz."

Kültür değişimi konusunda Türk Milli Tarihine yekun olarak gözatacak olursak, tarihi bir dayanak bulmamızda kolay olur. Değişim dünyada son yüzyılımızda sürat kazanırken, tarhimiz içerisinde ki, değişimleri yok farzedemeyiz.

Türkler, bir büyük değişimi müslüman olmakla gerçekleştirdi. Bu Orta-Doğu'lu toplumların da çoğu için böyledir. Eski din anlayışları onları insan-tanrı ilişkisinde canlı kılarken, yine GÜNGÖR'e göre;"Müslüman olmakla insanlar arası ilişkilerde ciddi bir düzenlemeyi de gerçekleştirdiler. Bilinmeli ki, bu değişim de her değişim gibi kolay olmamıştır. Büyük çalkantılar yaşamamıza neden olmuştur. Yalnız türkler bu değişimi, diğer müslüman milletlerden daha fazla ciddiye almış ve Osmanlı Medeniyeti gibi bir mucizeyi gerçekleştirmiştir. Bu değişim önce sosyal yapıda, devlet yapısında, ordunun kurumlaştırılmasında, dini hayatın kavranıp yaşanmasında, dil ve debiyatta, sanatta büyük değişimler gerçekleştirilmiştir."

Mazimiz de gerçekleştirdiğimiz bu değişimi günümüzde de, bu tecrübelerin ışığında, yok olmadan gerçekleştirmek borcundayız. Türk toplumu bu değişim konusunda hala büyük sancılar yaşamakta, zaman zaman devletten, zaman zaman bazı kesimlerden gelen yanlış ve yersiz uygulamalar yolumuzu kesmekte, büyük yanlışlar yapmamıza neden olmaktadır. Herşeye rağmen ben ümitliğim. Türek Milli Kültürü kendi dinamiklerini harekete geçirerek, çokgenli gelen yanlışları elemine edecektir. Halkımızın derin ruh iklimi ve sağduyusunda bu cevher vardır. Yeter ki rehberleri yanlış istikametlere sürüklemesin. Değişmek ama, varolarak, birlik içinde değişmek amacımız olmalıdır.

Devam edecek...